

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: **Analyza učebnicových souborů z hlediska osvojení standardní výslovnosti německého jazyka**

Autorka práce: **Iva Volprechtová**, studentka Pedagogické fakulty UK Praha (studijní obor: učitelství VVP pro střední školy)

Vedoucí práce: PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.

Odevzdání práce: **srpen 2008**

Autorka diplomové práce Iva Volprechtová se zabývá problematikou **vztahu výukového materiálu a nácviku výslovnosti německého jazyka** žáků od 15 let výše. Jak autorka uvádí, zaměřuje se na skupinu žáků bez předchozí znalosti němčiny. Bylo by záhodno podrobněji se seznámit s kurikulárními dokumenty, zejména s učebním plánem, neboť již na základní škole se povinně vyučují dva cizí jazyky. Na většině škol nastupuje výuka němčiny jako 2. cizího jazyka (viz statistické ročenky ÚIV), tj. již v (6.) 7.-9. ročníku, takže základy výslovnosti jsou kladeny dříve, než v 15 letech (viz příslušný učební plán). Vzhledem k uváděným učebnicovým souborům je zřejmě bude jednat o výuku tzv. nepravých začátečníků po ukončení povinné školní docházky. Metodické přístupy by pak měly vykazovat určité odlišnosti, než je uváděno, neboť zřejmě půjde spíše o odstraňování chybných/nesprávných výslovnostních návyků, což je ve své podstatě metodicky náročné, a upevňování správné výslovnosti. V případě, že autorka měla na mysli výhradně žáky, kteří si vybrali na základní škole jako 2. cizí jazyk jiný jazyk než jazyk německý, popř. studenty jazykové školy, kde by se tedy opravdu výhradně jednalo o začátečníky, je třeba **skupinu žáků přesněji vymezit** (kromě toho, jedná-li se o žáky G a SOŠ, budou to žáci ve věku 16-19 let, nikoli žáci ve věku od 15 let).

I když si práce neklade v kapitole 1 za cíl podrobně analyzovat segmentální a suprasegmentální jevy v celé šíři, přesto se domnívám, že by v subkapitole 1.11 měla být zmíněna např. i problematika tzv. pohyblivého slovního přízvuku a prezentovány typy intonačních kadencí.

Ne zcela souhlasím s kritickým vyjádřením autorky vztahujícím se k modelu „centrálního postavení učebnice“ ve výuce cizího jazyka podle Prof. Neunera s ohledem na osvojení zvukové stránky jazyka (DP s.43). Součástí učebnic určených pro výuku cizího jazyka jsou mj. i **zvukové nahrávky**, které tvoří **integrovanou součást učebnic** a nabízejí většinou dostatečný prostor a příležitost pro nácvik výslovnosti. V současné době, pokud hovoří Neuner o učebnici, nejedná se výlučně o učebnici, ale je míněn celý výukový materiál jeho včetně zvukových nahrávek. Samozřejmě funkce učitele při zprostředkování a nácviku správných výslovnostních návyků je nezastupitelná, nicméně se domnívám, že přesto výukový materiál zaujímá klíčové postavení ve výuce, včetně osvojení zvukové stránky jazyka.

Kritéria hodnocení ve formě otázek, která autorka uvádí s ohledem na zkoumanou oblast (DP s.45) a další škála kritérií prezentovaná v subkapitolách 4.2 a 4.3 a jejich popis, může být významná nejen pro hodnocení zpracování zvukové stránky jazyka v příslušných učebnicových souborech Němčina pro jazykové školy, Delfin, Themen aktuell, ale i **inspirativní pro posuzovatele** dalších jazykových

učebnic/učebnicových souborů. Doporučovala bych autorce seznámit se rovněž s kritérii hodnocení učebnic vydanými MŠMT pro recenzenty, kteří hodnotí výukové materiály za účelem udělení „schvalovací doložky“ MŠMT.

Závěry a „metodická“ doporučení uvedená v diplomové práci lze hodnotit pozitivně i z hlediska jejich možné **praktické využitelnosti**, např. autory učebnic.

Závěr: Diplomantka vycházela ze solidního teoretického zázemí podloženého studiem sekundární literatury. Ve zpracování předložené diplomové práce jsou patrné některé drobné nedostatky formálního charakteru a překlepy, které snižují celkovou kvalitu práce. Rovněž některé pasáže jsou ne zcela jednoznačně a zřetelně formulované. Uspořádání práce je logické, rozsah práce splňuje parametry diplomové práce (85 stran včetně seznamu primární a sekundární literatury). Práce je doplněna 1 přílohou (strany u přílohy doporučuji číslovat separátně, nikoli jako pokračování DP).

Diplomovou práci Ivy Volprechtové lze hodnotit **celkově uspokojivě**. Navrhuji hodnocení diplomové práce „ **velmi dobře - dobře**“.

Dr. Dagmar Švermová

V Praze dne 3.8.2008